

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
25.5.2018
Taltionumero
2551
Diaarinumero
1202/2/17

1 (6)

Asia Vammaispalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Helsingin hallinto-oikeus 21.2.2017 nro 17/0156/6

Asian aikaisempi käsittely

Helsingin sosiaali- ja terveysviraston alainen viranhaltija on 2.3.2016 (pätösnumero 9) päättänyt, että A:lle ei myönnetä vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua, koska A:ta ei voida pitää vammaispalveluasetuksen 5 §:n 1 momentin tarkoittamana vaikeavammaisena henkilönä.

Helsingin sosiaali- ja terveystalutakunnan toinen jaosto on päätöksellään 27.10.2016 (§ 558) pysyttänyt viranhaltijan päätöksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus on hylännyt A:n valituksen.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) 2 §:n mukaan vammaisella henkilöllä tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaispalvelulain 8 §:n 2 momentin mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen (vammaispalveluasetus) 5 §:n 1 momentin mukaan kuljetuspalveluja ja niihin liittyviä saattajapalveluja järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Pykälän 2 momentin mukaan kuljetuspalveluja ei järjestetä henkilölle, joka saa näitä palveluja muun lain nojalla.

A on 14.12.2015 allekirjoittamallaan hakemuksella hakenut vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua asioimis- ja vapaa-ajan matkoihin. Hakemuksen mukaan hänellä on apuvälineenään rollaattori ja hän pystyy kävelemään kesällä 60 metrin matkan rollaattoriin tukeutuen. Talvella, kun on lumista ja liukasta, hän ei pysty kävelemään ulkona ollenkaan. Lähimmälle linja-autopysäkille ja kauppaan on matkaa noin yksi kilometri. Palvelusuunnitelman 13.1.2016 mukaan A liikkuu rollaattorilla kodin ulkopuolella ja tarvitsee saattajan. Hän tarvitsee varmistusta portaissa ja ulkona liikkueessaan.

Kuljetuspalvelun tarvetta koskevan lääkärinlausunnon 15.12.2015 mukaan A:lla on 3.12.2015 todettu tuore aivoinfarkti ja sen seurauksena vasemmanpuoleinen hemipareesi. Häntä on kuntoutettu fysioterapeutin avulla, mutta vasemman puoleisissa raajoissa on edelleen ollut heikkoutta. Määrittämättömän aivoinfarktin lisäksi A:n diagnooseina ovat olleet aorttaläpän ahtauma ja sydämen vajaatoiminta, joiden seurauksena on ollut hengenahdistusta liikkueessa. Kunkin sairauden vaikutus A:n liikuntakykyyn on arvioitu 4:ksi asteikolla 1–4, mikä tarkoittaa lausunnon mukaan sitä, ettei hän kykene käyttämään julkisia liikennevälineitä ilman kohtuuttomia vaikeuksia.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan fysioterapeutin 9.12.2015 tekemän liikuntakyvyn selvittämistä koskevan EMS-testin tulos on ollut 17/20, mikä tarkoittaa, että A kykenee liikkumaan itsenäisesti ja hänellä on mahdollisuus selviytyä itsenäisesti päivittäisistä toiminnoista.

Toimintaterapeutin 5.1.2016 lausunnon mukaan A:n kuntoutuminen kotiympäristössä on edistynyt.

Hallinto-oikeus toteaa, että A on hakenut vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua. Viranhaltija on päätöksellään 2.3.2016 numero 9 hylännyt hakemuksen, koska A:ta ei voitu pitää vammaispalvelulain mukaisena vaikeavammaisena henkilönä kuljetuspalvelun suhteen. Viranhaltija on tämän vuoksi laittanut hakemuksen vireille sen ratkaisemiseksi, onko A:lla mahdollisuus saada sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua. A on hakenut oikaisua viranhaltijan päätökseen 9, ja jaosto on käsitellyt asian vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua koskevana oikaisuvaatimuksena. Näin ollen myös hallinto-oikeus voi käsitellä asian vain vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua koskevana valituksena, eikä asiassa siten tule sovellettavaksi ja huomioon otettavaksi sosiaalihuoltolain mukaiset säännökset kuljetuspalvelusta.

Asiassa saadun selvityksen perusteella A:n liikuntakyky on alentunut hänen sairastamansa aivoinfarktin jälkeen. Hänen kuntoutuksensa on kuitenkin vielä valituksenalaista päätöstä tehtäessä ollut kesken, eikä A:n pysyvästä tilanteesta ole ollut varmuutta. Vammaispalvelulain 2 §:n nojalla voidaan edellyttää, että vamman tai sairauden johdosta henkilöllä on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia. Oikeuskäytännössä pitkäaikaisuudella on tarkoitettu noin vuoden kestänyttä rajoitetta, ellei kyse ole sairaudesta tai vammasta, joka jo alusta lähtien on luonteeltaan etenevä. Aivoinfarkti arvioidaan sairaudeksi, jossa tavanomaisesti ajan myötä tapahtuu toipumisen edistymistä.

Kun otetaan huomioon A:n sairauksista ja niiden aiheuttamista liikkumisrajoituksista saatu selvitys, A:ta ei kuljetuspalvelun tarvetta arvioitaessa eikä valituksenalaista päätöstä tehtäessä ole ollut pidettävä sellaisena vammaispalveluasetuksen 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuna vaikeavammaisena henkilönä, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Viranhaltija on siten 2.3.2016 voinut hylätä hakemuksen vammaispalvelulaissa tarkoitettua kuljetuspalvelusta, eikä jaoston päätöstä ole syytä muuttaa.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja asiassa sovelletaan sosiaalihuoltolain mukaista menettelyä, jollaista on sovellettu 4.11.2010 tehdyssä Helsingin kaupungin kuljetuspalvelukorttiin liittyvässä positiivisessa päätöksessä.

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan toinen jaosto on antanut selityksen.

A on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Korkein hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisessa asiassa on ollut kyse vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta eikä asiassa siten ole tullut sovellettavaksi ja huomioon otettavaksi sosiaalihuoltolain mukaiset säännökset kuljetuspalvelusta. Näin ollen myös korkein hallinto-oikeus voi käsitellä asian vain vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua koskevana valituksena.

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Leena Äärilä
oikeusneuvos

Mikko Pikkujämsä
oikeusneuvos

Vesa-Pekka Nuotio (t)
oikeusneuvos

Timo Räbinä
oikeusneuvos

Antti Pekkala
oikeusneuvos

Katja Saukkonen
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Jakelu

Päätös

A, maksutta

Jäljennös

Helsingin hallinto-oikeus

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan toinen jaosto